
Nasza Przyjaźń

1935 XI - BIULETYN PARAFII ŚW. MIKOŁAJA Listopad 2023 Nr 456

UROCZYŚĆ WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH 1 listopada

Listopad, mimo że przejmujący chłodem, spowity mgłami, odarty z kolorów, rozpoczynamy radosnym świętem, obchodzonym w Kościele powszechnym od blisko tysiąca stu lat. Wcześniej, bo od IV w. na chrześcijańskim Wschodzie, a od początku VII w. na Zachodzie oddawano cześć świętym męczennikom w jeden określony wiosenny dzień w okolicy Wielkanocy. Z czasem zaczęto pielęgnować pamięć także o wyznawcach: papieżach, mnichach, świętych dziewicach. I tak w VIII wieku w Kościele lokalnym w Anglii wspomniano już Wszystkich Świętych w dzień 1 listopada. Data została wybrana nieprzypadkowo. Święto chrześcijańskie miało zastąpić pogańskie pochodzenia celtyckiego, poświęcone wspomnieniu przodków. Z biegiem lat święto Wszystkich Świętych przejmowały kolejne Kościoły lokalne, a w 935 r. papież Jan XI zatwierdził je dla całego Kościoła.

* * *

1 listopada

Uroczystość Wszystkich Świętych

Msze św. o godz. 6.30, 8.00, 9.30, 11.30, 13.00, 15.00 (O świętość dla rodzin za przyczyną św. Józefa)

18.00 procesja

19.00 Msza św. w intencji zmarłych wypominanych

2 listopada- Dzień Zaduszny

Msze św. o godz. 6.30, 7.15,

18.00 (w intencji zmarłych wypominanych, a po niej procesja)

WSPOMNIENIE WSZYSTKICH WIERNYCH ZMARŁYCH 2 listopada

Od radosnego uniesienia w Uroczystość Wszystkich Świętych przechodzimy płynnie do modlitewnego wyciszenia w Dzień Zaduszny. Nic w tym dziwnego. Wyjąwszy świętych kanonizowanych, nie wiemy, kto spośród tych, co odeszli, cieszy się już bliskością Boga, a kto potrzebuje naszej modlitwy. Pomysł skojarzenia dwóch wspomnień narodził się w klasztorach benedyktyńskich. Wyszedł z nim w 998 roku św. Odylon, opat z Cluny we Francji.

Praktyka sprawowania pamiętki wszystkich wiernych zmarłych w dzień 2 listopada szybko przyjęła się w pozostałych klasztorach Zakonu Świętego Benedykta, a było ich wówczas w Europie około tysiąca. Stamtąd rozprzestrzeniła się na cały Kościół.

* * *

Dlaczego św. Odylon kładł taki nacisk na modlitwę za zmarłych? Odpowiedź jest prosta. Był wierzący. Wiedział, że śmierć nie kończy życia, a jedynie zamyka czas otwarty na przyjęcie lub odrzucenie miłości Boga. Wiedział, że gdy tylko przestanie bić serce, człowiek stanie na sądzie szczegółowym, zobaczy całe swoje życie w odniesieniu do Chrystusa i otrzyma zapłatę stosownie do swoich czynów i wiary. Kościół naucza, że ostateczne przeznaczenie duszy może być odmienne dla różnych ludzi: Niebo (stan najwyższego szczęścia

w komunii z Bogiem, aniołami i świętymi), Piekło (wieczne oddzielenie od Boga, samowykluczenie) lub Czyściec (końcowe oczyszczenie wybranych).

Pochwalony bądź, Panie mój, przez siostrę naszą śmierć cielesną, której żaden człowiek żywy uniknąć nie może.

Biada tym, którzy umierają w grzechach śmiertelnych!

Błogosławieni ci, których śmierć zastanie w Twej najświętszej woli, ponieważ śmierć druga nie uczyni im zła.

Św. Franciszek z Asyżu,

Cantico delle creature

Po śmierci nie ma możliwości zmiany własnego losu. Błogosławieni cieszą się bliskością Boga, potępieni zostają od Niego raz na zawsze oddzieleni (por Mt 25,31-46). Niemniej dusze potrzebujące oczyszczenia nie są osamotnione. Wierni pozostają złączeni przedziwną więzią i mogą nieść sobie wzajemną pomoc. To tajemnica świętych obcowania, którą wyznajemy w *Credo*. Kościół chwalebny oręduje nieustannie za nami u Boga. Kościół pielgrzymujący na ziemi może i powinien wstawiać się za braćmi cierpiącymi w czyśćcu, którzy oczekują tego i są za pamięć modlitewną niezwykle wdzięczni.

Tę prawdę doskonale obrazuje powstały w latach 1925-1927 fresk

autorstwa Jana Rosena, będący częścią wystroju katedry ormiańskiej we Lwowie.

Malowidło ukazuje niespotykany temat- *Pogrzeb św. Odylona*, ale dzieło jest unikalne także z innego powodu. Otóż, artysta przedstawił dwa kondukty, jeden na drugim.

Ciało zmarłego opata ubranego w bogato zdobiony ornat i mitrę, z pierścieniem na prawej dłoni i nimbem wokół głowy, spoczywa na marach niesionych przez sześciu mnichów: trzech przedstawionych od strony patrzącego i trzech od ledwie zaznaczonych, nieco ciemniejszych habitach, wystających spoza szat pierwszej trójki. Orszak prowadzi dostojnik w stroju pontyfikalnym, wsparty na pastorał, następca zmarłego, również święty opat kluniacki, Hugon. Pochód zamyka dwóch ministrantów.

Wpatrując się uważniej, ze zdumieniem odkrywamy towarzyszące konduktowi trzy zaznaczone jedynie białym konturem, zakapturzone postaci niosące w rękach zapalone gromnice. Kim są, wyjaśnia napis umieszczony na marach: „O święty Odylonie, dusz zmarłych patronie, idziemy tłumnie my zmarli przy twej trumnie”. To początek wiersza pióra Kazimierzy Iłakowiczówny. Opuszczone wersety brzmią: „Zapomniani byliśmy przez żywych, tyś nas za swe dzieci przyjął nieszczęśliwych. Zetlali od czasu, rozszarpani przez śmierć na nice, oblókłszy się w co kto miał, niesiemy za tobą gromnice.” Przewidywane postaci to dusze zmarłych, które z wdzięczności za modlitwy zapoczątkowane przez opata Odylona, przyłączają się do jego pogrzebu. Idą, jedna za drugą, o pół kroku w tyle za mnichami.

* * *

ODPUSTY ZA ZMARŁYCH

1.) Wierni, którzy nawiedzą kościół lub kaplicę publiczną 1 lub 2 listopada mogą dostąpić odpustu zupełnego, który może być ofiarowany tylko za zmarłych. Według obowiązujących przepisów mogą uzyskać ten odpust tylko raz w ciągu dnia. W czasie nawiedzenia świątyni należy odmówić *Ojcze nasz* i *Wierzę* oraz trzeba wypełnić inne warunki, jak spowiedź sakramentalna, Komunia św. i modlitwa według intencji Ojca Świętego.

2.) Wierni, którzy pobożnie nawiedzą cmentarz i przynajmniej w myśli pomodlą się za zmarłych, zyskują odpust, który może być ofiarowany za dusze w czyśćcu cierpiące; odpust ten w dniach od 1 do 8 listopada (włącznie) jest zupełny, w inne dni roku tylko częściowy.

* * *

Pamiętajmy, że przychodząc do kościoła parafialnego, każdorazowo nawiedzamy również przykościelny cmentarz. Pierwotnie zajmował on dużo większy obszar, który z czasem został zajęty przez nasyp kolejowy i zabudowę mieszkalną. Najstarsze odkryte tu groby pochodzą z XIII wieku. O tym, że znajdujemy się na cmentarzu przypomina Latarnia umarłych a także neogotycki pomnik nagrobny zmarłego w 1783 roku Macieja Rembowskiego.

Cmentarz parafialny pełnił swoją funkcję nieprzerwanie do początku XIX wieku, kiedy ze względów sanitarnych zakazano grzebania umarłych w obrębie miasta i założono Cmentarz Rakowicki.

* * *

W listopadzie zachęcamy do wspólnej modlitwy za zmarłych. Będziemy ją rozpoczynać codziennie kwadrans

przed wieczorną Mszą św. Wcześniej możliwość cichej adoracji Najświętszego Sakramentu w dni powszednie od godz. 17.30 a w niedziele od godz. 18.30.

* * *

CZWARTKI Z BŁ. HANNA i ŚWIĘTYMI NIEWIASTAMI

Alabastrowy sarkofag bł. Hanny umieszczony jest pod późnogotyckim pentaptykiem. Na dwóch parach obustronnie malowanych skrzydeł przedstawione są postaci świętych. Podobnie jak w zeszłym roku, w listopadzie podczas czwartkowych modlitw za wstawieniem naszej Błogosławionej, przyjrzymy się sylwetkom świętych kobiet, które strzegą grobu bł. Hanny. Wiemy już, że są to m.in.: św. Katarzyna, św. Helena, św. Wiktorii i św. Barbara. Kto jeszcze? Dowiemy się w listopadzie. Serdecznie zapraszamy!

* * *

WIECZÓR UWIELBIENIA

Wieczór odbędzie się w niedzielę **5 listopada** w kościele parafialnym i rozpocznie o godz. 17.00. Prowadził go będzie br. Mateusz Paluch, dominikanin wraz z zespołem towarzyszącym. Bezpośrednio po uwielbieniu zapraszamy na spotkanie przy herbatce do salki parafialnej.

* * *

MSZA ŚW. W INTENCJI OJCZYZNY

W obliczu narastających zagrożeń, nasza Ojczyzna potrzebuje modlitwy każdego z nas. Przypominamy, że Msze św. w intencji Najjaśniejszej Rzeczypospolitej odprawiane są w I niedzielę miesiąca o godz. 8.00 a także **11 listopada o godz. 18.00.**

KOMUNIKAT DOTYCZĄCY PRAC REMONTOWYCH

Z końcem października zamknęliśmy kolejny etap remontu we wnętrzu kościoła. Zakończone prace prowadzone były od 2021 roku równoległe w kaplicy Matki Bożej Bolesnej i przy stallach północnych.

KAPLICA

W kaplicy konserwatorzy ujawnili średniowieczne nawarstwienia, które zabezpieczono i wyeksponowano. O gotyckich korzeniach budynku świadczyły dotychczas tylko wątki kamienne i ceglane eksponowane na tyłach kościoła, późnogotycki portal z herbem Grzymała oraz relikty romańskiego kościoła ze śladami dwóch otworów drzwiowych na ścianie południowej kaplicy.

W ramach przeprowadzonych prac odsłonięto najstarsze mury obiektu wraz z nawarstwieniami, ukazując bardzo duży zakres gotyckich wypraw (miejscami sięgających do wysokości 2,5 m), monochromii oraz relikwów polichromowanych gotyckich zacheuzszy. Ponadto odsłonięto przesklepione, tynkowane przejście z najstarszej zakrystii do kościoła, fragment najstarszej elewacji świątyni oraz średniowieczne wnęki z zachowanymi wyprawami i monochromiami.

W kaplicy wykonano także prace przy posadzce oraz ślusarce okiennej, jak również zabiegi estetyzujące malowaną XX-wieczną „Pietę”. Konserwacji poddano żyrandole, które oświetlają wnętrze, zdecydowanie uczyniając zabytkowy charakter kaplicy. W jego przywróceniu pomoże ekspozycja

gotyckiej rzeźby Matki Bożej Bolesnej.

STALLE PÓLNOCCNE

W pierwszym etapie prac przy stallach wykonano badania laboratoryjne, które wykazały obecność mikroorganizmów i konieczność przeprowadzenia dezynfekcji. W kolejnym zdemontowano obrazy z zapleceków oraz część aplikacji snycerskich i elementów rzeźbiarskich, by poddać je konserwacji w pracowni. Usunięto zabrudzenia i przekształcenia estetyczne powstałe podczas wcześniejszych reperacji. Przy tej okazji odkryto, że elementy snycerskie były pierwotnie srebrzone a tylko fragmentami złoczone. Drewno ornamentów i rzeźb, osłabione mechanicznie z powodu żerujących w nim drewnojadów, poddano dezynsekcji i impregnacji strukturalnej. Drewno wzmocniono, a ubytki uzupełniono. Odtworzono srebrzenia i złoczenia w ich pierwotnym zakresie. Obrazy z zapleceków wzmocniono poprzez zabieg dublażu, czyli podklejenia drugim płótnem.

* * *

Koszt tegorocznych prac we wnętrzu kościoła wyniósł **596.844,06 zł**, w tym wkład własny Parafii **104 tys. zł**. Do 27 listopada musimy opłacić końcowe faktury, które opiewają na łączną kwotę blisko 129 tys. zł, z czego ponad **22 tys. zł** ze środków własnych.

Wszystkim, którzy swoimi ofiarami wspierają prace remontowe z całego serca dziękujemy, zapewniając o stałej pamięci modlitewnej.

Parafia św. Mikołaja w Krakowie, ul. Kopernika 9, tel. 12/431-22-77
PeKaO S.A.III O/Kraków: 58-1240-2294-1111-0000-3723-4113

<http://www.parafiamikolaj-krakow.pl/>